

АЛЕКСЄЄВСЬКЕ ГІРНИЧО-ПРОМИСЛОВЕ ТОВАРИСТВО

— одне з найбільших акціонерних товариств у гірничовидобувній промисловості Донбасу кінця 19 — початку 20 ст. Засн. 1879 для забезпечення заводів вугіллям та коксом (правління — у Харкові, голова до 1901 — [О. Алчевський](#); осн. капітал — 2 млн руб.). Товариство у 1890 побудувало перші коксові батареї, що згодом зіграло значну роль у створенні та розвитку вітчизн. коксохімії. Від 1895 А. г.-п. т. — осн. постачальник коксу і вугілля для Донецько-Юр'їв. металург. товариства (нині [Алчевський металургійний комбінат](#)). Після смерті О. Алчевського 1901 уряд надав А. г.-п. т. позику на суму 6 млн руб., Держбанк уклав з кредиторами угоду про часткову сплату і відстрочку претензій. Товариство перейшло під патронат Держбанку і гол. кредиторів — Волзько-Камського банку (його представник В. Печковський став головою правління А. г.-п. т.), С.-Петербур. облікового і позикового банку, банкір. дому «Е. М. Мейєр і К°», що врятувало Товариство від краху. Через екон. кризу поч. 20 ст. А. г.-п. т. зазнало великих збитків (осн. капітал із 6 млн руб. 1900 зменшився до 3 млн руб. 1910). 1909–11

контрол. пакет акцій перейшов до франко-бельг. групи на чолі з Е. де Сенсеєм та банкір. дому Тальмана в Парижі, частину кам'яновугіл. родовищ продано Донецько-Юр'їв. металург. товариству. Товариство залишалося збитковим (утратило 1,9 млн руб. за 1910–14, осн. капітал зменшився до 1,8 млн руб.). Головою правління був [М. Авдаков](#). 1909 А. г.-п. т. увійшло до синдикату «Продвугіль». 1913 Т-ву належали кам'яновугіл. родовища: Кальміусо-Богодухівське побл. ст. Мушкетове Катеринин. залізниці (1,75 тис. робітників; річна продуктивність 14,7 млн пудів), Каменське і Орловське побл. ст. Алмазна (1,5 тис. осіб; 10,8 млн пудів), Павловське і Юмашевське побл. ст. Алчевська (2 тис. осіб; 17 млн пудів), Олександрівське побл. ст. Мандрикіне (247 осіб; 2,2 млн пудів), Кременське побл. ст. Кременна (371 особа; 2,8 млн пудів), а також антрацитове Чистяків. родовище побл. ст. Чистякове (129 осіб; 62 тис. пудів) і залізні рудники побл. ст. Кривий Ріг. Під час 1-ї світової війни А. г.-п. т. купила група власників Рос.-Франц. і Петербур. приват. банків, правління очолив М. Шкафф. Згідно з декретом РНК від 28 червня 1918 А. г.-п. т. націоналізовано.

[Л. М. Пелих](#)

Бібліографічний опис:

Алексєєвське гірничо-промислове товариство / Л. М. Пелих // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43715>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).